

Ελένη

Φανή Μέλφου-Γραμματικού

Τη Δευτέρα, 17 Ιανουαρίου του 1966, η Ελένη ξύπνησε με βαρύ κεφάλι. Είχε πέσει στο κρεβάτι περασμένες τρεις κι ένωθε επιτακτική την ανάγκη να κοιμηθεί κι άλλο. Όμως το ξυπνητήρι χτυπούσε επίμονα κι εκείνη θυμήθηκε πως ήταν Δευτέρα, επομένη εφημερίας και την περίμενε πολλή δουλειά στο Εργαστήριο. Πάντα μισούσε τις Δευτέρες, πολύ περισσότερο μετά από εφημερία. Για δευτερόλεπτα πέρασε από το μυαλό της η σκέψη να ειδοποιήσει πως είναι άρρωστη και να συνεχίσει τον ύπνο της. Η ιδέα τής φάνηκε καλή. Έκλεισε το ξυπνητήρι και γύρισε από το άλλο πλευρό. Λίγο αργότερα καταλάβαινε πως κάτι τέτοιο ήταν αδύνατον. Όλοι στο Εργαστήριο την είχαν δει στο πάρτι της κλινικής που είχε διοργανώσει ο Διευθυντής του Μικροβιολογικού Εργαστηρίου, ο κύριος Βελισσάς, προς τιμή των γιατρών που έπαιρναν ειδικότητα. Κανένας δε θα πίστευε πως αρρώστησε ξαφνικά, ενώ λίγες ώρες πριν χόρευε και διασκεδάζε. Κοπάνια την έκανε, θα λέγανε.

Η αλήθεια είναι πως πέρασα όμορφα, σκέφτηκε η Ελένη κι ένα χαμόγελο σχηματίστηκε στο πρόσωπό της. Αλήθεια, τι του ήρθε του κυρίου Βελισσά να καλέσει εκείνη την τρελοπαρέα των καλλιτεχνών; Σίγουρα το έκανε για να δώσει μια διαφορετική, κάπως κουλτουριάρικη ατμόσφαιρα στη συγκέντρωση. Πάντα εντυπωσίαζε με τις πρωτότυπες ιδέες του, αυτή τη φορά όμως ξεπέρασε τον εαυτό του. Η παρέα των νεαρών που κάλεσε, όσο αταίριαστη κι αν έδειχνε στο περιβάλλον των νέων γιατρών, ήταν μια ευχάριστη αλλαγή. Είχε πλάκα εκείνος ο ζωγράφος με τα μεγάλα γαλάζια μάτια που της έλεγε πως μοιάζει με το κορίτσι του Φανταίν Λατούρ στον πίνακα «Διάβασμα» που βρίσκεται στο Μουσείο του Ορσέ στο Παρίσι.

«Η συγγένεια που έχεις με τον πίνακα είναι εκπληκτική, πραγματικά μυστηριώδης. Σε περιμένω αύριο στις οκτώ το βράδυ να σου κάνω το

πορτραίτο. Θα είναι ένα τέλειο έργο τέχνης, κάτι που δεν είναι δυνατό να περιγραφεί, ανώτερο από κάθε φαντασία».

Η Ελένη δεν είχε ιδέα ποιος ήταν ο Φανταίν Λατούρ και πολύ περισσότερο ο πίνακας «Διάβασμα». Όμως όσα έλεγε ο Λουκάς ήταν όμορφα, όσο και αν ήταν σίγουρη πως αποτελούσαν μέρος της τακτικής του αιφνιδιασμού που ακολουθούσε.

Κι εκείνος πάλι ο κοντούλης απόφοιτος του Κολεγίου με τα μεγάλα καστανά μάτια. Τι ήταν αυτά που έλεγε, πως είναι σκηνοθέτης και θα γυρίσει την πρώτη ελληνική ποιητική ταινία; Η Ελένη χαμογέλασε με αρκετή δόση αυταρέσκειας. Άκου να της προτείνει να γίνει πρωταγωνίστρια σε μια ταινία του με τίτλο «Το ταξίδι». Σίγουρα όλα ήταν αποκυήματα της ζωηρής φαντασίας του. Γι' αυτό κι εκείνη του είχε απαντήσει πειραχτικά πως ο τίτλος «Φαντασία», θα ταίριαζε περισσότερο. Δεν κατάλαβε ή δε θέλησε να καταλάβει το υπονοούμενό της.

«Θα το σκεφτώ, είναι κι αυτή μια καλή πρόταση» είπε και μετά... α, ναι μετά, τι πλάκα που είχε. Της ζήτησε το κραγιόν της. Του το έδωσε, περίεργη να δει τι το θέλει. Εκείνος το πήρε, πήγε στο παράθυρο, κοίταξε για λίγο έξω στη σκοτεινή νύχτα και μετά έγραψε στο τζάμι με μεγάλα γράμματα, «Σ' αγαπώ». Ένα πελώριο, κόκκινο σ' αγαπώ από έναν άγνωστο κοντούλη νέο που ισχυριζόταν πως είναι σκηνοθέτης. Ένα σ' αγαπώ, που απευθυνόταν σ' αυτήν και μόνο. Σ' αυτήν που εδώ και χρόνια, μάταια περίμενε να το ακούσει από τον Αχιλλέα, τον κρυφό της έρωτα. Κι εκείνος ο άγνωστος της το πρόσφερε απλόχερα χωρίς δισταγμό, ένας νέος που γνώρισε πριν μισή μόλις ώρα και δε θυμόταν ούτε τ' όνομά του. Να δεις πώς τον λέγαν... Α, ναι, Τάκη, Τάκης Κανέλλος. Το θυμήθηκε ύστερα από μικρή προσπάθεια.

Σηκώθηκε από το κρεβάτι, κι έτσι όπως ήταν,

με το μακρύ νυχτικό, πλησίασε τον καθρέφτη. Τι έγινε, μήπως μια καλή νεράιδα, σαν εκείνη της Σταχτοπούτας, την είχε μεταμορφώσει σ' ένα πανέμορφο πλάσμα και δεν το ήξερε; Στον καθρέφτη αντίκρισε το ίδιο γλυκό, μελαχρινό πρόσωπο με τα μικρά έξυπνα μάτια και τα σγουρά μαύρα μαλλιά που έβλεπε κάθε πρωί. Ήταν αρκετά προσόντα για την πρωταγωνίστρια του «Ταξιδίου»; Όσο κι αν ήθελε να το πιστέψει, ο καθρέφτης έλεγε «όχι». Μα τότε γιατί ο Τάκης, ένας νεαρός σκηνοθέτης με καλλιτεχνικές ευαισθησίες, της πρότεινε να γίνει πρωταγωνίστρια στην ταινία του; Δε δυσκολεύτηκε να βρει την απάντηση. Ο Τάκης δεν την επέλεξε για την ομορφιά ή το ταλέντο της αλλά γιατί ήταν μια διαφορετική παρουσία που ξέφευγε από τα πρότυπα της εποχής της. Αποτελούσε κατά κάποιο τρόπο τον αντιπροσωπευτικό τύπο της σύγχρονης γυναίκας που καταλύει τα όρια της ανδροκρατούμενης κοινωνίας, σπουδάζει γιατρός, οδηγεί αυτοκίνητο και κινείται με άνεση ανάμεσα στους συναδέλφους της. Η φωνή της λογικής, σκληρή κι αμείλικτη, συνέχιζε... Δεν ήσουν εσύ, Ελένη, που προκάλεσες το θαυμασμό, ήταν μια αφηρημένη έννοια που κέντριζε το καλλιτεχνικό ενδιαφέρον του. «Έτσι είναι», κούνησε μελαγχολικά το κεφάλι της. Για τους νεαρούς καλλιτέχνες που με τριγύριζαν, ήμουν η πρόδρομη παρουσία της γυναίκας του μέλλοντος. Αν με συναντούσαν στο δρόμο σίγουρα δεν θα προκαλούσα την προσοχή τους...

Έστω κι έτσι, πέρασα όμορφα, κατέληξε συμβιβαστικά λίγο μετά, καθώς έπινε τον καφέ της.

«Πώς ήταν στο πάρτι χθες, πέρασες καλά;»

Η φωνή της μητέρας της διέλυσε την καλή της διάθεση. Την ήξερε. Πάντα άρχιζε με μια αθώα ερώτηση για να καταλήξει σε ομοβροντία συμβουλών και παραινήσεων: Τα χρόνια περνούν, κοίτα να τακτοποιηθείς να ησυχάσω. Εγώ στην ηλικία σου είχα τρία παιδιά. Δεν έπρεπε έξω. Σαν από μαγνητόφωνο, άκουσε τη μητέρα της να επαναλαμβάνει τις καθιερωμένες συμβουλές, μόνο που αυτή τη φορά τις έλεγε βιαστικά σαν από υποχρέωση για να μην παραλείψει κάτι.

Η Ελένη την κοίταξε ερωτηματικά. Περίμενε να τελειώσει για να τη ρωτήσει:

«Τι σε απασχολεί; Φαίνεσαι νευρική σήμερα».

«Και βέβαια με απασχολεί κάτι. Δεκαεφτά Ιανουαρίου σήμερα. Τι σου λέει αυτό;»

Στα ελάχιστα δευτερόλεπτα που ακολούθησαν, η Ελένη κατάφερε να λύσει το αίνιγμα της ημερομηνίας.

«Χρόνια πολλά, μητέρα, να ζήσεις».

«Ευχαριστώ», της απάντησε μουτρωμένη.

«Μόνο που χρειάστηκε να σ' το θυμίσω».

«Σαν παιδί κάνεις, μην παραπονιέσαι, θα σου πάρω δώρο», το έριξε στο αστείο.

Ξαστέρωσε το πρόσωπο της μητέρας της. «Βιάζομαι τώρα. Πάω να ετοιμάσω εκείνη την τούρτα που αρέσει στον Ανδρέα. Ξέρεις, εκείνη με τη σοκολάτα».

«Κι εγώ πηγαίνω στη δουλειά μου», είπε η Ελένη και πήρε την τσάντα της.

Δυο ώρες αργότερα, η Ελένη Πετρή κοίταζε στο μικροσκόπιο ένα παρασκεύασμα οξείας λευχαιμίας.

Ἀλήθειαν περι πολλοῦ ποιητέον

Πρέπει να φροντίζουμε για την αλήθεια

Πλάτων